

Հարց
Բանկից ստացված կանխիկ դրամը ե՞րբ պետք է մուտքագրվի կազմակերպության դրամարկղ:

Պատասխան

«Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ երբ բանկից ստացված կանխիկ դրամը ենթակա է մուտքագրման կազմակերպության դրամարկղ, մուտքագրումը պետք է կատարվի առնվազն կանխիկ դրամը բանկային հաշվից հանելու հաջորդ օրը:

Հարց

Մեկ գործարքի դիմաց 300 հազար դրամը գերազանցող գումարը մաս-մաս կանխիկ վճարելու դեպքում կդիպվի՞, արդյոք, դրամարկղային գործառնությունների խախտում:

Պատասխան

«Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ա» ենթակետի համաձայն՝ ապրանքների, ծառայությունների, աշխատանքների միանվագ գնման դեպքում դրանց դիմաց կանխիկ դրամով վճարման գումարի առավելագույն չափը սահմանված է 300 հազար դրամ: Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն հոդվածով սահմանված սահմանափակումների կիրառման իմաստով կանխիկ դրամով վճարում են համարվում գնման դիմաց կատարված բոլոր վճարումները: Հետևաբար, եթե միանվագ գործարքի արժեքը գերազանցում է 300 հազար դրամը և վճարումը կատարվում է մաս-մաս կանխիկ դրամով, ապա համարվում է դրամարկղային գործառնությունների մասին օրենսդրության պահանջի խախտում և կիրառվում է «Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքի 12-րդ հոդվածով սահմանված պատասխանատվությունը:

Հարց

Կազմակերպությունը անհապ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձից ձեռք է բերել գյուղատնտեսական նշանակության հողամաս, որի դիմաց կատարել է կանխիկ վճարում: «Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքի 6-րդ հոդվածով սահմանված սահմանափակումները կիրառվում են, արդյո՞ք:

Պատասխան

«Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ կանխիկ դրամով վճարումների նկատմամբ սահմանափակումները չեն տարածվում ֆիզիկական անձանց կատարվող՝ նրանց ձեռնարկատիրական գործունեության իրականացման հետ կապ չունեցող վճարումների վրա:

Հարց

Ո՞վ է հաշվետու անձը:

Պատասխան

«Դրամարկղային գործառնությունների մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 4-րդ հոդվածի համաձայն՝ հաշվետու անձը

կազմակերպության աշխատակիցն է կամ կառավարման մարմիններում ներգրավված անձը, որին գործուղման կամ կազմակերպության անունից վճարումներ կատարելու նպատակով տրվել է կանխիկ դրամ:

Հարց

«Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքի 6-րդ հոդվածով սահմանված կանխիկ դրամով վճարումների նկատմամբ սահմանված սահմանափակումները տարածվում են, արդյոք, փոխառությունների տրամադրման և փոխառությունների կողմից դրանց ընդունման, ինչպես նաև փոխառությունների գծով տոկոսների վճարման կամ ընդունման գործարքների վրա:

Պատասխան

«Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքի 6-րդ հոդվածով սահմանված կանխիկ դրամով վճարումների կատարման և (կամ) ընդունման առավելագույն չափերը չեն կիրառվում ապրանքների մատակարարում, ծառայությունների մատուցում և (կամ) աշխատանքների կատարում չհամարվող գործարքների (մասնավորապես, փոխառությունների տրամադրման, ընդունման, հետ վերադարձման, շահաբաժինների բաշխման, ստացման, անհատույց գումարների տրամադրման և ստացման գործառնությունների) նկատմամբ: *Տվյալ պարագայում սահմանափակումները կկիրառվեն միայն ստացված կամ տրամադրված փոխառությունների գծով տոկոսների տեսքով վճարվող կամ ընդունվող գումարների նկատմամբ՝ որպես ստացված կամ մատուցված ծառայությունների դիմաց վճարվող կամ ընդունվող գումարներ:*

Հարց

Անհատ ձեռնարկատերերի վրա տարածվում են, արդյոք, «Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքի պահանջները:

Պատասխան

«Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի համաձայն՝ օրենքի գործողությունը տարածվում է այն անհատ ձեռնարկատերերի վրա՝

1) որոնք օրացուցային տարվա որևէ պահին «ներմուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն են ներմուծել ապրանքներ, կամ՝

2) որոնք իրականացնում են լիցենզավորման ենթակա գործունեություն կամ ունեն լիցենզիա, որի համար պետական տուրքի տարեկան գումարը սահմանված է 50.0 հազար դրամ կամ ավելի, կամ՝

3) որոնց օրացուցային տարվա որևէ պահին ապրանքների մատակարարումից, ծառայությունների մատուցումից (բացառությամբ գույքի վարձակալության, անհատույց օգտագործման, ոչ նյութական ակտիվների օտարման և տոկոսների ստացման) հաշվարկված եկամուտների գումարը գերազանցում է 36 միլիոն դրամը:

Նշված փաստերից որևէ մեկը տեղի ունենալու դեպքում, օրենքի գործողությունը սկսվում է տարածվել այդ ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից մինչև անհատ ձեռնարկատիրոջ գործունեության դադարեցումը:

Հարց

Դրամարկղային սահմանափակումները տարածվում են ֆիզիկական անձանցից վարձակալված տարածքի դիմաց վճարվող վարձավճարների վրա:

Պատասխան

«Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ օրենքով սահմանված սահմանափակումները չեն տարածվում ֆիզիկական անձանց կատարվող՝ նրանց ձեռնարկատիրական գործունեության իրականացման հետ կապ չունեցող վճարումների վրա:

Հարց

Այն կազմակերպություններում, որտեղ ներդրված են հսկիչ-դրամարկղային մեքենաներ, ստացված կանխիկ դրամը ի՞նչ ժամկետներում է ենթակա մուտքագրման կազմակերպության դրամարկղ կամ բանկային հաշիվ:

Պատասխան

Կազմակերպություններում, որտեղ ներդրված են հսկիչ-դրամարկղային մեքենաներ, դրանց միջոցով գրանցված տվյալների հիման վրա ստացված կանխիկ դրամը մուտքի օրդերով, ըստ յուրաքանչյուր օրվա տվյալների, մուտքագրվում է կազմակերպության դրամարկղ կամ կազմակերպության բանկային հաշիվ՝ կանխիկ դրամի ստացման օրվանից ոչ ուշ, քան 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Հարց

Կազմակերպությունների կողմից առհաշիվ տրված կանխիկ գումարների նկատմամբ ինչպիսի՞ ժամկետային սահմանափակումներ են գործում:

Պատասխան

ԼՂՀ կառավարության 29.11.2004թ. թիվ 477 որոշման համաձայն՝ գործուղումից տարբեր նպատակներով առհաշիվ տրված կանխիկ դրամը հաշվետու անձի կողմից լրիվությամբ չծախսվելու դեպքում պետք է վերադարձվի կազմակերպության դրամարկղ կամ բանկային հաշիվ՝ կանխիկ դրամը հաշվետու անձին տրամադրվելուց հետո ոչ ուշ, քան 30 օրվա ընթացքում: Գործուղման նպատակով տրված կանխիկ դրամի՝ ըստ նպատակի չծախսված մասը պետք է վերադարձվի կազմակերպության դրամարկղ կամ բանկային հաշիվ գործուղման ավարտից հետո ոչ ուշ, քան 10 օրվա ընթացքում: Վերոնշյալ ժամկետների լրանալու պահին աշխատողի ժամանակավոր անաշխատունակության կամ արձակուրդում գտնվելու դեպքում՝ նշված գումարները վերադարձվում են աշխատանքի վերադառնալուց հետո 3 օրվա ընթացքում: Ընդ որում, առհաշիվ տրված կանխիկ գումարների նկատմամբ ժամկետային սահմանափակումները չեն տարածվում այն կազմակերպությունների վրա, որոնց աշխատողների թիվը չի գերազանցում երկուսը:

Հարց

Ինչպիսի՞ն է դրամարկղային մուտքի և ելքի օրդերների համարակալման կարգը:

Պատասխան

Դրամարկղային մուտքի և ելքի օրդերները լրացվում են ձեռագիր (գրիչով) կամ տպագիր: Մուտքի և ելքի օրդերները համարակալվում են առանձին, այսինքն՝ մուտքի օրդերները համարակալվում են առանձին հերթականությամբ, իսկ ելքի

օրդերները՝ առանձին: Համարակալումները վերսկսվում են յուրաքանչյուր տարվա հունվարի 1-ից:

Հարց

Դրամարկղային մուտքի օրդերի վրա պարտադիր է, արդյոք, կազմակերպության կնիքի առկայությունը:

Պատասխան

Համաձայն ԼՂՀ կառավարության 2004թ. նոյեմբերի 29-ի «Դրամարկղային գործառնությունների իրականացման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 477 որոշման՝ դրամարկղային մուտքի օրդերը կարող է կնքվել կամ գանձապահի դրոշմակնիքով կամ կազմակերպության կնիքով:

Հարց

«Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքով սահմանված սահմանափակումները գործո՞ւմ են, արդյոք, ձեռք բերված ապրանքների (ծառայությունների) դիմաց գնորդի կողմից կանխիկ դրամը բանկում մատակարարի բանկային հաշիվ մուտքագրելու միջոցով իրականացվող վճարման դեպքում:

Պատասխան

Գնորդի կողմից ձեռք բերված ապրանքների (ծառայությունների) դիմաց կանխիկ դրամը բանկում մատակարարի բանկային հաշիվ մուտքագրելու միջոցով կատարված վճարումը չի համարվում կանխիկ դրամով վճարում և, հետևաբար, «Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքով սահմանված սահմանափակումները չեն կիրառվում:

Հարց

«Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքով նախատեսված սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով փուլանքը ո՞ր դեպքում է կիրառվում:

Պատասխան

«Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով նախատեսված տուգանքը կիրառվում է դրամարկղային գրքի վարման կանոնները խախտելու դեպքում: Մասնավորապես, դրամարկղային գրքի վարման կանոնները հետևյալն են.

- տնտեսավարող սուբյեկտները վարում են հարկային մարմնի կողմից կնքված դրամարկղային գրքեր.

- գանձապահը դրամարկղային գրքում գրանցումները կատարում է գրչով, պատճենահան թղթի օգնությամբ՝ 2 օրինակից.

- դրամարկղային գրքում գրանցումը կատարվում է յուրաքանչյուր մուտքի կամ ելքի օրդերի հիման վրա՝ ոչ ուշ, քան կանխիկ դրամի ստացման կամ վճարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ընթացքում: Ընդ որում, տեղեկագրով կանխիկ դրամ վճարելիս դրամարկղային գրքում գրանցումը կատարվում է տեղեկագրով նախատեսված բոլոր վճարումներն ավարտելու կամ տեղեկագրի վրա նշված վճարման ժամկետը լրանալու օրը (եթե ժամկետը չի լրացել՝ ամսվա վերջին օրը)՝ կազմված դրամարկղային ելքի օրդերի հիման վրա: Դրամարկղային գրքի յուրաքանչյուր թերթի (գրանցումների) եզրափակումը կատարվում է ոչ պակաս, քան յուրաքանչյուր ամիսը մեկ անգամ՝ ամսվա վերջին օրվա դրությամբ, ոչ ուշ, քան

ամսվա վերջին հաջորդող աշխատանքային օրվա ընթացքում: Գանձապահը եզրափակելիս հաշվում և գրանցում է բոլոր մուտքագրված և ելքագրված գումարների հանրագումարները, ինչպես նաև եզրափակման օրվա վերջի դրությամբ դրամարկղում առկա կանխիկ դրամի մնացորդը: Գանձապահը դրամարկղային գրքի եզրափակված թերթի կտրվող մասը՝ մուտքի և ելքի օրդերների և դրանց կից փաստաթղթերի հետ միասին, որպես գանձապահի հաշվետվություն, հանձնում է հաշվապահության, որի դիմաց ընդունող հաշվապահը ստորագրում է դրամարկղային գրքում:

Հարց

Բարեգործական ծրագրեր իրականացնող կազմակերպությունների նպատակային կանխիկ դրամական վճարների նկատմամբ կիրառվում են, արդյոք, «Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքի սահմանափակումները:

Պատասխան

«Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ կանխիկ դրամով վճարումների նկատմամբ սահմանափակումները տարածվում են ապրանքների, ծառայությունների, աշխատանքների գնումների /միանվագ և ամսական/ վրա: Բարեգործական ծրագրեր իրականացնող կազմակերպությունների կանխիկ դրամային վճարումները չեն դասվում դրանց շարքին: Նույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ այդ վճարումները կարելի է դիտարկել որպես նպատակային համանման վճարումներ: